

Åreknuder

Hvad er åreknuder?

Åreknuder (varicer) er udvidede, synlige blodårer (vener) på benene, som når de er mere end 4-5 mm i diameter kaldes åreknuder.

I langt de fleste tilfælde er årsagen en arvelig defekt i venesystemet. Venerne er forsynet med veneklapper, der som en slags ventiler sikrer, at blodet normalt kun kan løbe (opad) mod hjertet. Hvis veneklapperne ikke fungerer, løber blodet nedad og overfylder benets vener, som derved udvides.

Hvad er symptomerne på åreknuder?

Benet kan begynde at hæve, og de typiske symptomer er tyngde- og træthedsfølelse, smerter i stående stilling og natlige kramper eller uro i benene.

Cirka en ud af syv danskere søger behandling for generende åreknuder. Kvinder hyppigere end mænd, ældre hyppigere end yngre.

Er åreknuder farlige?

Nej, kun forholdsvis få åreknudepatienter risikerer at få skinnebenssår; de første tegn på denne komplikation er hævelse af underbenet samt begyndende brunlig misfarvning af huden i ankelområdet.

Der kan herefter udvikles kløende, eksem-lignende forandringer.

Det er vigtigt at søge læge, hvis man observerer disse forandringer, da rettidig behandling kan forhindre udvikling af bensår, ligesom tendensen til overfladisk årebetændelse, der kan være ganske smertefuld, vil blive modvirket.

Skal åreknuder altid behandles med indgreb?

Er generne – hvilket ofte er tilfælde - af kosmetisk karakter, er behandling ikke nødvendig ud fra en lægelig betragtning, men som patient kan du have et helt legitimt ønske om kosmetisk forbedring.

Ønsker du ikke at gennemgå en operation, eller skulle en operation vise sig at være forbundet med uacceptabel høj risiko, kan åreknudegenerne mindskes eller helt elimineres, såfremt du fremover anvender kompressionsstrømper, der af en speciallæge kan ordineres som et varigt, tilskudsberettiget hjælpemiddel.

Alvorlige gener vil dog medføre operation, i førstegangstilfælde ambulat, ved gendannede åreknuder sker operationen i fuld narkose. Før operationen skal der foretages en undersøgelse, blandt andet med ultralyd. Herefter markeres åreknuderne og operationssnittene på huden med spritpen.

Det er ikke altid muligt at fjerne samtlige syge vener. Hos patienter med simple åreknuder, som ikke tidligere har været behandlet, og hvor der ikke har været komplikationer i form af årebetændelse, kan et på længere sigt tilfredsstillende resultat forventes i 80-90 % af tilfældene. Hos patienter, som tidligere har været behandlet eller haft årebetændelse, er det ikke altid muligt at opnå helt så gode resultater

Sådan foregår operationen:

Operationerne foregår sædvanligvis i lokalbedøvelse ved førstegangsoperationer. Man skal derfor normalt ikke møde fastende til denne type operation.

Operationer for gendannede åreknuder eller 2.gangsoperationer (recidivvaricer) kan kræve mere omfattende bedøvelse, enten fuld bedøvelse (generel anæstesi) eller rygmarvsbedøvelse (spinal analgesi).

Hos næsten 90 % af patienterne findes årsagen til udvikling af åreknuder i lysken, hvor flere vener mødes i et stjerneformet nedløb i den dybe vene (latin: stella venosum, venestjernen). I disse tilfælde er operation i lysken nødvendig for at forhindre fortsat udvikling af åreknuder og undgå komplikationer.

Operation i knæhasen er på samme måde nødvendig hos omkring 20 % af patienterne, idet der i hasen også findes et nedløb fra overfladiske til dybe vener.

Udover indgrebet i selve lysken og eventuelt knæhasen fjernes de synlige åreknuder gennem et antal meget små snit, som ofte hverken skal sys eller efterlader synlige ar.

Den moderne operationsteknik har gjort indgrebet mere skånsomt og dermed væsentligt mindre belastende end tidligere.

Hvad sker der efter operationen?

Efter operationen anlægges en kompressionsstrømpe, som bæres dag og nat i 2 uger. Støttestrømpen kan senere med fordel anvendes i forbindelse med situationer, som er belastende for benene, som for eksempel langvarige bil-, bus- eller flyrejser.

Evt. sting fjernes 2 uger efter operationen. Også plastre skal sidde i 2 uger.

Du må ikke selv føre motorkøretøj lige efter operationen, men du kan udmærket lade dig transportere hjem siddende i en bil.

De første timer efter operationen kan det bløde lidt fra de små sår, men blødningen ophører, hvis du lægger sig med benet løftet noget over vandret. Det vil praktisk taget aldrig være nødvendigt at søge læge/skadestue efter hjemkomsten. Men er du utryk ved blødningen, er du velkommen til at kontakte os.

Efter hjemkomst fra operationen skal man holde sig i ro liggende til næste dag.

Den første uge efter operationen bør du gå omkring så meget, du har lyst, men du skal ikke tvinge dig selv til at gå, hvis det medfører smerter. Det er mest behageligt, hvis du hyppigt kan skifte mellem at gå, sidde eller ligge.

Vil jeg være sygemeldt efter operationen?

Det er ikke altid nødvendigt, men undertiden hensigtsmæssigt, med en kortvarig sygemelding på nogle dage.

Du kan føle dig noget træt i nogle dage efter operationen, dette er ganske normalt.

Efter operationen er der altid en del blå mærker på benet, hvor der er opereret, men de forsvinder i løbet af et par uger. Der kan også være nogen ømhed (og evt. lidt øget fasthed i underhuden) på benet de steder, hvor der er opereret, som regel dog kun af få dages

varighed. Lette smertestillende midler (håndkøbspræparater) er sædvanligvis tilstrækkeligt til at afhjælpe dette.

Hvor der er fjernet åreknuder, kan der være enkelte, mere eller mindre følelseløse områder i huden. Det normaliseres sædvanligvis i løbet af nogle uger eller måneder. Man skal dog være klar over, at permanente føleudfald kan forekomme.

Som ved alle andre kirurgiske indgreb er der også en risiko for sårinfektion, men den er yderst beskeden ved operation for åreknuder.

Efter operationen kan kontrol være nødvendig. Denne del kan oftest overlades til din egen praktiserende læge, ellers vil du få besked efter indgrebet og samtidigt få kontroltid her på Privathospitalet Kollund efter 6-12 uger.

